

04/02: opmerking socw
bij nota nr. 50275509

ID.nr.:

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

TER BESLUITVORMING

Aan: SOCW

Onderwijsprestaties en
Voortgezet Onderwijs

Van

Persoonsgegevens

Datum

27 januari 2025

Referentie

50275509

Bijlagen

1. Startnota amvb kerndoelen
Nederlandse taal en rekenen-
wiskunde

Intern OCW afgestemd

OPO, OVO, WJZ

nota

AMvB Kerndoelen Nederlandse taal en rekenen-wiskunde

Mooi! Moeitig voor-
waarts!

Aanleiding

De definitieve conceptkerndoelen Nederlandse taal en rekenen-wiskunde zijn op 11 oktober 2024 gepubliceerd door SLO. Op 26 november 2024 is door de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin u is verzocht om een spoedopdracht te geven aan SLO om te komen tot een reductie van het aantal kerndoelen.¹ U heeft deze opdracht aan SLO verstrekt. In afwachting van de op te leveren kerndoelen is al gestart met de voorbereiding voor het regelgevingstraject. Bijgaande startnota vormt de basis voor het ontwerp van de AMvB waarin de kerndoelen Nederlandse taal en rekenen-wiskunde zullen worden opgenomen.

Het is de planning om in april 2025 de AMvB in internetconsultatie te brengen.

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met het opstarten van het AMvB-traject voor het vastleggen van de nieuwe kerndoelen Nederlandse taal en rekenen-wiskunde;
- Akkoord te gaan met de planning voor het AMvB-traject waarbij beoogd wordt om de AMvB in internetconsultatie te brengen gelijktijdig met het verzenden van de aangescherpte kerndoelen aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- In de startnota is aan de hand van het Beleidskompas de beleidsvoorbereiding voor het vormgeven van de nieuwe kerndoelen voor de leergebieden Nederlandse taal en rekenen-wiskunde uiteengezet. Op basis hiervan wordt geadviseerd om een start te maken met het regelgevingstraject om de nieuwe kerndoelen te gaan vastleggen in een AMvB.
- Deze AMvB maakt deel uit van de integrale curriculumherziening. Daartoe heeft SLO de afgelopen jaren in opdracht van OCW nieuwe kerndoelen opgesteld voor alle leergebieden in het funderend onderwijs, waaronder Nederlandse taal en rekenen-wiskunde. In deze leergebieden wordt onder andere gewerkt aan de vaardigheden lezen, schrijven en rekenen.

¹ Kamerstukken II 2024/25, 31 923, nr. 766.

- Conform eerdere besluitvorming worden de kerndoelen voor Nederlandse taal en rekenen-wiskunde met prioriteit vastgesteld. Het vastleggen van kerndoelen voor de overige onderwijnhouden volgt later.
- Met de nieuwe kerndoelen kan meer richting en houvast gegeven worden aan leraren om kwalitatief goed onderwijs te ontwikkelen.
- De herziene definitieve conceptkerndoelen worden naar verwachting eind maart door SLO in een finale versie opgeleverd aan OCW. De publieksversie is naar verwachting eind april gereed.
- Conform toezegging in het commissiedebat van 16 oktober 2024 worden de kerndoelen op dat moment ter informatie met de Tweede Kamer gedeeld.
- Door nu reeds te starten met de ontwerpfase van de AMvB is de verwachting dat de AMvB gelijktijdig met de oplevering van de publieksversie van de kerndoelen gereed is voor consultatie.
- Hiermee wordt in lijn met de wens van de Tweede Kamer gewaarborgd dat de nieuwe kerndoelen Nederlandse taal en rekenen-wiskunde op zo kort mogelijke termijn worden vastgelegd.
- Eventuele opmerkingen vanuit de Tweede Kamer kunnen dan gedurende en na de consultatie nog verwerkt worden in de AMvB.

Planning

Startnota	januari '25
Oplevering nieuwe kerndoelen	maart '25
Consultatie amvb	mei-juni '25
Verwerken consultatie	juli-sept '25
Advisering onderwijsraad (NB: nog niet zeker)	sept-nov '25
Advisering RvS	dec '25 - mrt '26
Nader rapport	apr - mei '26
Publ. Stb (evt. nahang)	1 juni '26
Inwerkingtreding	(afh. van implementatietermijn)

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

kamerbrief stand van zaken actualisatie curriculum en besluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde

Aanleiding

Op vrijdag 4 april jl. heeft SLO de definitieve conceptkerndoelen voor het leergebied Nederlands en het leergebied rekenen en wiskunde opgeleverd in de herziene versie 2025. Doel is donderdag 17 april de Tweede Kamer hierover te informeren, tegelijkertijd met het in internetconsultatie brengen van het Besluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde.

Geadviseerd besluiten

- Akkoord gaan met het verzenden van de kamerbrief door ondertekening. Gezien uw afwezigheid volgende week leggen we de brief nu al voor.
- Akkoord gaan met in internetconsultatie brengen van het Besluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde.

Kernpunten

Kerndoelen in herziene versie

SLO heeft de spoedopdracht uit de motie Soepboer cs.¹ uitgevoerd en is tot definitieve conceptkerndoelen in herziene versie gekomen voor het leergebied Nederlands en het leergebied rekenen en wiskunde. Het aantal kerndoelen is sterk teruggebracht. Daarnaast is de samenhang tussen kerndoelen beter zichtbaar. Met deze nieuwe kerndoelen kunnen leraren dus aan de slag om een eigentijds en samenhangend onderwijsaanbod te ontwikkelen: een mooi resultaat!

	primair onderwijs		voortgezet onderwijs	
	was	wordt	was	wordt
Nederlands	19	9	23	9
rekenen en wiskunde	15	9	15	8

Onderwijsprestaties en Voortgezet Onderwijs

Van

Persoonsgegevens

Datum

9 april 2025

Referentie

51897228

Bijlagen

1. Kamerbrief stand van zaken actualisatie curriculum
2. Besluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde
3. Formulier internetconsultatie besluit vernieuwde kerndoelen
4. Beleidskompasformulier internetconsultatie besluit vernieuwde kerndoelen
5. Tussenadvies 6 Examenprogramma's in ontwikkeling (bijlage bij kamerbrief)
6. Eindadvies Op weg naar eigentijd onderwijs (bijlage bij kamerbrief)

Intern OCW afgestemd

OPO, OVO, WJZ

Extern OCW afgestemd

SLO, Inspectie

¹ Kamerstukken I 2024–2025, 31 293, nr. 766.

Kamerbrief stand van zaken actualisatie curriculum

Datum

9 april 2025

- Conform toezeggingen in het curriculumdebat² en het sturingsdebat³ worden de herziene kerndoelen ter informatie met de Tweede Kamer gedeeld. Hierbij wordt geconstateerd dat de voorliggende definitieve conceptkerndoelen (herziene versie 2025) geheel aan de opdracht van de motie Soepboer voldoen en geschetst dat in de loop van dit jaar een algemeen maatregel van bestuur (hierna: AMvB) in procedure gebracht wordt.
- Daarnaast geeft u een update van de actualisatie van de conceptexamenprogramma's, waarvan een groot aantal komend schooljaar door 150 scholen worden beproefd.
- Hierbij worden tevens de laatste twee adviezen van de voormalige Curriculumcommissie met de Kamer gedeeld.

Besluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde

- Deze AMvB maakt deel uit van de integrale curriculumherziening en volgt op het wetsvoorstel Herziening wettelijke grondslagen kerndoelen.
- Conform eerdere besluitvorming en in lijn met de wens van de Kamer worden de kerndoelen voor Nederlands en rekenen en wiskunde met prioriteit vastgesteld. De kerndoelen voor de overige leergebieden volgen later.
- In dit besluit worden ook de functionele kerndoelen voor Nederlands en rekenen en wiskunde vastgelegd: de kerndoelen die gelden voor (voortgezet) speciaal onderwijs met leerlingen die zeer moeilijk leren of leerlingen die een meervoudige beperking hebben, en leerlingen die uitstromen naar dagbesteding of arbeidsmarkt.
- In de nota van toelichting wordt toegelicht wat kerndoelen zijn, hoe deze zijn ontwikkeld, wat er wordt verstaan onder de leergebieden Nederlands en rekenen en wiskunde en waarom voor deze leergebieden nieuwe kerndoelen nodig zijn.
 - De prestaties van leerlingen op lezen, schrijven en rekenen tonen een dalende lijn.
 - De huidige kerndoelen zijn te globaal geformuleerd en geven daardoor te weinig houvast voor leraren om kwalitatief goed onderwijs op te ontwikkelen.
 - Het huidige curriculum is zo'n twintig jaar geleden ontwikkeld. Recente ontwikkelingen en wetenschappelijke inzichten ontbreken.
 - Door het globale karakter van de huidige kerndoelen bestaat het risico op overladenheid.
 - Met de herziene kerndoelen wordt beoogd om leraren heldere, actuele en concrete handvatten mee te geven voor het inrichten van goed onderwijs in lezen, schrijven en rekenen.
- Ook is in de nota van toelichting omschreven welke gevolgen dit besluit zal hebben voor de onderwijspraktijk. Hoewel deze gevolgen flink zullen zijn, is de inschatting dat het haalbaar is om de nieuwe kerndoelen te implementeren. Dit mede dankzij een omvangrijk implementatieplan waar momenteel aan gewerkt wordt in afstemming met sociale partners.
- De beoogde inwerkingtreding van dit besluit is 1 augustus 2026. Aan scholen

² Toezegging TZ202410-118 (16 oktober 2024)

³ Toezegging TZ202502-084 (12 februari 2025)

wordt tot 2031 de ruimte geboden om ook de kerndoelen zoals deze golden voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit te gebruiken. Hiermee wordt een goede overgang van de oude naar de nieuwe kerndoelen gewaarborgd.

Datum
9 april 2025

Planning

Consultatie AMvB	april - juni 2025
Verwerken consultatie	juli - september 2025
Advisering Raad van State	december 2025 - maart 2026
Nader rapport	april - mei 2026
Publicatie Staatsblad	1 juni 2026
Inwerkingtreding	1 augustus 2026

nota

TER BESLUITVORMING

Aan: SOCW via MOCW

Wetgeving en Juridische Zaken

Van

Persoonsgegevens

Datum

14 november 2025

Referentie

54753431

Bijlagen

Besluit vernieuwde kerndoelen
Nederlands en rekenen en
wiskunde

Intern OCW afgestemd

OPO, OVO

Aanbieding CSD: Besluit vernieuwde kerndoelen
Nederlands en rekenen en wiskunde

Aanleiding

Op 26 november 2025 spreekt u met de Tweede Kamer over het Wetsvoorstel herziening wettelijke grondslagen kerndoelen. Dit wetsvoorstel biedt de grondslag voor het vaststellen van de kerndoelen bij algemene maatregel van bestuur (AMvB). In bijgaand ontwerpbesluit, het Besluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde, worden de kerndoelen voor deze leergebieden vastgelegd. Het besluit is nu gereed om in procedure te worden gebracht richting de ministerraad. De eerste stap daarvoor is de bespreking van het ontwerpbesluit in het ambtelijk voorportaal CSD.

Geadviseerd besluit

In te stemmen met de start van het ministerraadtraject voor advisering door de Raad van State, te beginnen met agendering van het besluit in de CSD van 8 december 2025 (deadline aanleveren stukken: 28 november 2025).

Kernpunten

- Deze AMvB maakt deel uit van de integrale curriculumherziening. Daartoe heeft SLO de afgelopen jaren in opdracht van OCW nieuwe kerndoelen opgesteld voor alle leergebieden in het funderend onderwijs, waaronder Nederlands en rekenen en wiskunde. In deze leergebieden wordt onder andere gewerkt aan de vaardigheden lezen, schrijven en rekenen.
- Conform eerdere besluitvorming worden de kerndoelen voor Nederlands en rekenen en wiskunde met prioriteit vastgesteld. Het vastleggen van kerndoelen voor de overige onderwijsinhouden volgt later.
- Met de nieuwe kerndoelen kan meer richting en houvast worden gegeven aan leraren om kwalitatief goed onderwijs te ontwikkelen.
- Deze AMvB is in internetconsultatie geweest en voorgelegd aan DUO, de Inspectie van het Onderwijs, het ATR en de ADR. De reacties waren positief. Waar nodig, zijn onderdelen nader toegelicht. De ADR heeft geen reactie gegeven.
- De provincie Friesland heeft aangegeven naar verwachting de nieuwe kerndoelen Friese taal en cultuur in het eerste half jaar van 2026 vast te stellen en beoogt deze per 1 augustus 2026 in werking te laten treden. Anticiperend daarop worden de kerndoelen Friese taal en cultuur met dit besluit geschrapt.
- Bijgaand ontwerpbesluit kan worden aangeboden ter advisering aan de Raad van State nadat de Tweede Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel. Om tijdige inwerkingtreding – conform toezegging aan de

Tweede Kamer – en communicatie richting het veld te borgen, wordt u gevraagd om voorafgaand aan de stemmingen over het wetsvoorstel in te stemmen met aanbieding van het besluit aan de CSD.

- De stemmingen over het wetsvoorstel vinden naar verwachting plaats op 2 december 2025. Het is mogelijk dat amendering van het wetsvoorstel plaatsvindt, die tot gevolg kan hebben dat het besluit eerst met een voorhangprocedure aan de Staten-Generaal moet worden voorgelegd. Indien daar sprake van is, wordt het gevraagde besluit aan de CSD daarop aangepast.¹

Toelichting

- Uit de internetconsultatie volgt steun voor de nieuwe kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde. Deze kerndoelen helpen bij de versterking van de basisvaardigheden en kunnen bijdragen aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit, mits juist geïmplementeerd.
- Het besluit heeft voor DUO geen directe uitvoeringsconsequenties.
- De Inspectie van het Onderwijs acht de nieuwe kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde naleefbaar en de uitvoering ervan realiseerbaar. Wel merkt de Inspectie op dat sprake is van een relatief lange overgangs-/implementatietermijn. Deze overgangstermijn is nodig voor scholen om zich goed te kunnen voorbereiden op de nieuwe kerndoelen.
- Het besluit is voorgelegd aan het ATR, dat de regeldrukgevolgen heeft beoordeeld op nut en noodzaak, minder belastende alternatieven en werkbaarheid. Het ATR had hierover geen opmerkingen. Daarnaast heeft het ATR beoordeeld of de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld zijn gebracht. Op basis van de opmerkingen, zijn punten nader toegelicht, dan wel aangepast.
- Met de Wet onderwijs in de Friese taal is vastgelegd dat de provinciale staten voortaan de kerndoelen Fries kunnen vaststellen. De huidige kerndoelen Fries, die nog in landelijke regelgeving zijn opgenomen, verliezen hun gelding zodra de provincie nieuwe kerndoelen Friese taal en cultuur vaststelt en in werking laat treden.
- Omdat de huidige kerndoelen Fries al materieel zijn uitgewerkt sinds 2014, dienen deze alleen nog geschrapt te worden uit de relevante kerndoelenbesluiten. De provincie Friesland is voornemens om de nieuwe kerndoelen Fries per 1 augustus 2026 in werking te laten treden, daarom wordt met deze AMvB voorzien in het verplaatsen van de kerndoelen Fries uit de landelijke onderwijswetgeving naar regionale regelgeving.

Planning

CSD	8 december 2025
MR	19 december 2025

¹ In het CSD-formulier is nu opgenomen als voorgesteld besluit: 'Het voorstel om advies bij de Afdeling advisering van de Raad van State aanhangig doen maken.' Indien er een voorhang plaats moet vinden, wordt dit vervangen door: 'Het ontwerpbesluit aan de Staten-Generaal sturen in het kader van de voorhang en na afloop van de voorhang, als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, aanhangig doen maken'.

Eventuele voorhang	januari-februari 2026
Advisering Raad van State	maart-april 2026
Nader Rapport	mei 2026
Publicatie Stb.	1 juni 2026
Inwerkingtreding	1 augustus 2026
Einde overgangsperiode	1 augustus 2031

Datum

17 november 2025

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW, via MOCW

Agendering Besluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde in de MR

Aanleiding

Op 8 december 2025 is het ontwerpbesluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde behandeld in het voorportaal CSD. De CSD is met inachtneming van de bespreking akkoord gegaan met doorgeleiding naar de ministerraad op 9 januari 2026. De opmerkingen uit de CSD zijn verwerkt in de nota van toelichting bij het besluit. Het ontwerpbesluit is daarmee gereed voor bespreking in de Ministerraad.

Op 9 december 2025 is in de Tweede Kamer gestemd over het Wetsvoorstel herziening wettelijke grondslagen kerndoelen dat de grondslag bevat waarop dit besluit berust. Daarbij is een amendement aangenomen waarmee een voorhangbepaling is opgenomen in het wetsvoorstel.¹ Als gevolg hiervan moet het ontwerpbesluit eerst aan beide Kamers der Staten-Generaal worden voorgelegd, voordat deze ter advisering aan de Raad van State kan worden aangeboden.

Naast het ontwerpbesluit is eveneens het verslag internetconsultatie over het besluit gereed voor publicatie. Deze zal, indien akkoord, nadat het ontwerpbesluit akkoord is bevonden door de ministerraad worden gepubliceerd.

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met agendering van het ontwerpbesluit in de ministerraad van **9 januari 2026** voor aanbieding aan de beide Kamers der Staten-Generaal en vervolgens doorgeleiden naar de Raad van State. Indien akkoord wordt u gevraagd om het MR-formulier te ondertekenen.
- Akkoord te gaan met de publicatie van het verslag internetconsultatie.

Kernpunten

- In de CSD zijn opmerkingen gemaakt die zagen op het verduidelijken van de nota van toelichting. De opmerkingen hadden betrekking op twee punten.
- Allereerst is verzocht om te verhelderen op welke wijze de vormgeving van de kerndoelen is veranderd en hoe deze concreter zijn geworden.
- Daarnaast werd verzocht om in de nota van toelichting op te nemen op welke wijze deze curriculumherziening leidt tot het verminderen van het aantal kerndoelen.

¹ Kamerstukken II 2025/26, 36699, nr. 25.

Wetgeving en Juridische Zaken

Van

Persoonsgegevens

Datum

10 december 2025

Referentie

57258110

Bijlagen

I. MR-formulier

II. Besluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde

III. Verslag internetconsultatie

Intern OCW afgestemd

OPO, OVO

- Beide opmerkingen zijn verwerkt in de inleiding van de nota van toelichting bij het besluit.
- Deze AMvB maakt deel uit van de integrale curriculumherziening. Daartoe heeft SLO de afgelopen jaren in opdracht van OCW herziene kerndoelen opgesteld voor alle leergebieden in het funderend onderwijs, waaronder Nederlands en rekenen en wiskunde. In deze leergebieden wordt onder andere gewerkt aan de vaardigheden lezen, schrijven en rekenen.
- Conform eerdere besluitvorming worden de kerndoelen voor Nederlands en rekenen en wiskunde met prioriteit vastgesteld. Het vastleggen van kerndoelen voor de overige onderwijsinhouden volgt later.
- Met de herziene kerndoelen kan meer richting en houvast worden gegeven aan leraren om kwalitatief goed onderwijs te ontwikkelen.

Datum

10 december 2025

Planning

MR	9 januari 2026
Voorhang	januari-februari 2026
Advisering Raad van State	maart-april 2026
Nader Rapport	mei 2026
Publicatie Stb.	1 juni 2026
Inwerkingtreding	1 augustus 2026
Einde overgangsperiode	1 augustus 2031

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Voorhang Tweede en Eerste Kamer Ontwerpbesluit
vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en
wiskunde

Aanleiding

Het Ontwerpbesluit vernieuwde kerndoelen Nederlands en rekenen en wiskunde ligt op 9 januari 2026 ter bespreking voor in de Ministerraad. Indien de Ministerraad akkoord gaat, kan het ontwerpbesluit verzonden worden aan de Staten-Generaal in het kader van de voorhang. Bijgaand treft u de aanbiedingsbrieven voor de Tweede en Eerste Kamer.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met verzending van het ontwerpbesluit aan de Staten-Generaal door middel van het ondertekenen van de aanbiedingsbrieven aan de Tweede en Eerste Kamer.

Wetgeving en Juridische Zaken

Van

Persoonsgegevens

Datum

6 januari 2026

Referentie

59117711

Bijlagen

I. Aanbiedingsbrief TK

II. Aanbiedingsbrief EK

III. Ontwerpbesluit vernieuwde
kerndoelen Nederlands en
rekenen en wiskunde

IV. Gelakte beslisnota's

Intern OCW afgestemd

OPO, OVO